

Өзбекистан Республикасы
Халық билимлендириў министрлиги

Әжинияз атындағы
Нөкис мәмлекетлик педагогикалық институты

2016-жыл «Саламат ана ҳәм бала жылы»на
бағышланған «Илим ҳәм тәлим-тәрбияның
әҳмийетли мәселелери» атамасындағы
Республикалық илимий теориялық
ҳәм әмелий конференция
МАТЕРИАЛЛАРЫ

2016 йил «Соғлом она ва бола йили»га
бағишланган «Фан ва таълим-тарбиянинг
долзарб масалалари» мавзусидаги
Республика илмий-назарий ва
амалий анжуман
МАТЕРИАЛЛАРИ

IV бөлим

Нөкис - 2016

Әмелде көринип турғанындай, кең жийиликлер полосасында заманағөй радимониторинг комплекслери менен Wi-Fi тармағы сигналларын исенимли бақлау тек ғана энергетикалық белгилери бойынша хәм де жақын аймақлар ушын 400 МГц/с тан кем болмаған тезликте бир неше онлаған МГц кеңликтеги полосалардың параллель анализи есабынан әмелге асырылыуы мүмкин. Анықланыуынша, узак аймақларда жайласқан кириу ноқаты қабыллау сигналлары дәрежеси шаўқым дәрежесинен төменирек.

Екиншиден, әмелде хәр бир объектте яки оның жақын этирапында жеке Wi-Fi тармақлары ямаса улыўма пайдаланыўдағы Wi-Fi тармақлары қурылған. Бундай тармақлар арасында хызмет көрсетиўши Wi-Fi тармағы каналлары орталығында рухсат етилмеген информацияларды узатыўды эффектив маскировкалау мүмкиншилигин бериу ушын жеке яки қоңсы тармақлардың клиентлерин жасырын информация алыўшы клиентлерден парқлау жүдә қыйын.

Үшиншиден, үлкен қалалардағы улыўма пайдаланыўдағы Wi-Fi тармағы белгилери дәрежеде қамрау зонасына ийе. Бул информацияларды узатыу ушын тармаққа қалеген жайласу орнынан жалғаныу имканиятын кепиллеу ушын зәрүр. Бул бир қатар объектлерден информацияларды қабыллауда мобил пункти қолланыу зәрүрлигин алып таслайды. Сол себепли, информация рухсат етилмеген қурылма тәрәпинен улыўма пайдаланыўдағы кириу ноқаты арқалы, кейин Интернет тармағы арқалы қалеген жайласу орнына узатылыуы мүмкин.

Төртиншиден, Wi-Fi тармағы каналлары усынып атырған ресурслар реал ўақыт масштабында даўыс, текст хәм видео мағлыўматларын узатыу имканиятын жаратады. Бул факт қурылмалардың алдына информацияларды қолға киритиўдиң кең имканиятларын ашып береді. Демек, компьютер яки локал тармақтан тек ғана даўыс информациялары емес, жәнеде видео мағлыўматлары алыныуы мүмкин [Stewart: 189].

Wi-Fi технологиясы информацияларға сымсыз кириуди шөлкемлестириу ушын жүдә қолай хәм универсал есапланады. Бирақ, ол өз гезегинде объекттиң информация қәўипсизлигине сезилерли қәўиплерди тасыуы мүмкин.

Пайдаланылған әдебиятлар:

1. Каипбергенов Б. Т., Файзуллаев Fayzullaev B.A., Turumbetov B.K., Sadatdiynov K.Ye. Mobil baylanı's sistemalari'. No'kis: "Poli-Print", 2015. – 231 b.
2. Stewart S. Miller. Wi-Fi Security. McGraw-Hill. 2003.

ИНФОРМАЦИЯ ҚӘҰИПСИЗЛИГИ ПӘНИ БОЙЫНША ЭЛЕКТРОН ОҚЫҰЛЫҚТЫҢ МАЗМУНЫ

А. И. Турениязова - ф.-м.и.к.

**Н. Каналиева, тәлимде хабар технологиялары қәнигелиги магистранты,
НМПИ**

Педагогикалық процессте инновация дегенде оқыу-тәрбия мақсетлери, мазмуны, методлары хәм формаларына, оқыушы хәм оқытыушының бирге ислесию искерлигин шөлкемлестириу усылларына өзгерис, жаңалық киритиу түсиниледи. Бундай жаңалықлар киритиу зәрүрлиги жәмийетимизде, турмысымызда, соның менен бирге билимлендириу тараўында болып атырған өзгерислер, бул тарауды модернизациялауға қаратылған реформалар менен анықланады. Педагогикалық инновациялар дәстүрий усыллардан өзиниң жаңалығы, жоқары нәтийжелилиги, оптимал хәм дәретиушилик пенен қолланыу мүмкинлиги менен парық қылады. Бундай инновациялардан бири болып электрон оқыу кураллары табылады.

Информациялық-коммуникациялық технологиялар турмысымыздың хәр түрли тарауларына тез пәт пенен кирип келип, монотон, бир түрдеги, көп ўақыт талап

ететуғын жумысларды автоматластырды, ал инсанның бос ўақтың илимий-дөретиўшилиқ жумысларына жумсаўға имканият жаратты. Билимлендириў системасына да ИКТ үлкен тәсир көрсетти, заманағөй, көргизбели, жоқары нәтийже беретуғын тәлим ресурсларын ислеп шығыўға хәм тәлим алыўшылардың аудиториясын (имканиятларын) кеңейтиўге, сарыпланатуғын кәрежетлерди азайтыў менен бирге сапасын көтериўге жәрдем берди.

Ал, әпиўайы оқыўлықтан электрон тәлим ресурслары қандай парық қылады? Электрон оқыўлықлардың абзаллығы, бириншиден, олардың мобиллигинде, бундай оқыўлықларды жаңалаў тез хәм аңсат әмелге асырылады, оның ушын айтарлықтай кәрежет сарыпланбайды. Бундай оқыў қуралларын қәлеген жерде турып излеп табыўға хәм пайдаланыўға болады. Екиншиден, бундай оқыўлықлар менен кең аудиторияны тәмийинлеў аңсат, оларды компьютер дисклери, флешкалар яки тармақлар арқалы тарқатыў машқала туўдырмайды[1]. Үшиншиден, бундай оқыўлықлар жәмийетимиздиң илимий-техникалық раўажланыў басқышына, заманымызға, жаслар талабына сай, қабыллаўға қолайлы, турмысымыздан алынған әмелий мәселелерге, тәбийий объектлер хәм хәдийселердиң графикалық хәм динамикалық көринислери, моделлерине бай болып, реал турмысымызды максимал түрде жақын үйрениў имканиятын береди.

Электрон оқытыўда орайға оқыўшының өзи қойылады, оның өзи оқыў траекториясын, ўақтың режелестиреди хәм өз бетинше әмелге асырады. Электрон оқыўлықлар пүтин бир система болып, тийкарынан төмендеги модуллерден турады: үйретиўши – әдетте гипертекстли лекция материаллары, графика, видео форматындағы оқыў материалы; беккемлеўши - хәр қыйлы дәрежедеги (индивидуал) шынығыўлар хәм бақлаўшы – әдетте тест формасында.

Оқыўшы хәм компьютер коммуникациясы, яғный байланысы, қарым қатнасы, өз-ара сәўбетлесиўи, ислесиўи оқыў қуралының интерактивлиги арқалы тәмийинленеди. Мағлыўмат киритиў яки таңлаў майданшалары формасында шөлкемлестирилген бундай компонентлер - программаның сораўлар, тестлер, тапсырмалар бөлими - беккемлеў хәм бақалаў (өзин өзи бақалаў) функциясын атқарады.

Электрон оқыўлықлар BookDesigner, eBook Edit Pro, eBook Maestro, E-book Publicant, Exebook WM Publisher, HTML Executable, AutoPlay х.т.б. программалар жәрдемінде таяр шаблонлар тийкарында таярланыўы мүмкин.

Информация кәўипсизлиги пәни бойынша электрон оқыўлықта төмендеги оқыў материаллары жайластырылады[2]: информация кәўипсизлиги түсиниги, информацияға кәўип түрлери, атап айтқанда информацияны урылаў, яғный сырлы информацияны қолға киритиў, хакерлер хўжимлери, зыянкес программалар, спам, хызметкерлердиң жуўапкерсизлиги, аппаратлық хәм программалық тәмийинлениўдеги насазлықлар, үскенелердиң урланыўы, финанслық алдаўшылық, банк есабынан ақша урылаў, авторлық хуқуқын бузыў киби хәрекетлер киреди. Соның менен бирге информацияны қорғаў түсиниги хәм оны жеке компьютерде хәм де компьютер тармақларында тәмийинлеў шаралары. Бунда кәўипсизлик шаралары дисклерди физикалық қорғаў, антивирус программаларын орнатыў хәм жаңалап турыў, компьютерге рұхсат етилмеген шахслардың кириўин шеклеп қойыў, брандмауэр, пароллерди жасырып қойыў, криптографиялық методлар х.т.б. оқыўлықта өз орнын тапқан.

Пайдаланылған әдебиятлар

1. Абдукодиров А.А. Ахборот технологиялари ва масофали ўқитиш. Т.:Истеъдод, 2006.

2. Турениязова А.И. Kompyuter tarmaqlari'nda informaciya qa'wipsizligi mashqalasi'ni'n' aktualli'g'i'. -«Муғаллим хәм үзликсиз тәлим» илмий-услубий журнал. Нукус – 2013, №6, 10-12 б.

МАЗМУНЫ

4 СЕКЦИЯ

АНЫҚ ИЛИМЛЕР

Пренов Б.Б. Илим ҳам тәлим-тәрбияда бирге ислесиў дәўир талабы.....	3
Қарлыбаев М.М., Нурабаев Ж. Ж. Автомобиль: кеше ҳам бүгин.....	6
Қарлыбаев М.М., Наурызбаев А.О. Қозғалыўшы детальлардың желиниўине тәсир көрсететуғын айырым факторлар.....	8
Худойбердиев Э.Н., Канатбаев С.С., Назаров Ж.Т. Кристаллографияға доир масалалар ечишда аналитик геометрия конунларидан фойдаланиш.....	9
Шамшиева Р.Н., Расулова А.Н. Муавр формуласини тригонометрик асалаларға баъзи бир татбиқлари.....	11
Хожаниязова С.П., Пирекеев Ж.Х. Дарсликлар яратишда sekum bookstudio дастурида ишлаш.....	13
Хоҗаниязова S.P. Aktni dars jarayonida qo'llash.....	15
Ходжаниязов А., Мамутова Г., Собирова А. Об одной спектральной задаче для уравнения третьего порядка составного типа.....	17
Атаджанов Х. Таълимда инфографикадан фойдаланиш.....	19
Атаджанов Х., Аметов Ж. Moodle системасында өз бетинше орынлаў методикасы.....	20
Алламбергенов Х., Аллаамбергенов А. О свободных подгруппах Q - тепенных нильпотентных групп.....	23
Утемуратов Р.Б. Компьютерлердин өнимдарлығын арттырыў усыллары.....	24
Усакова А., Мамутова Г. Математика сабақларында машқалалы тәлим технологиясынан пайдаланыў.....	25
Узакбергенова З.Д., Калимбетова Р.Ю., Каримбердиева М.Ш. Бис-(имидазол) хәмбис–(бензимидазол)-2-оксиминокарбоксилат кобальт(iii) тыңнейтраль комплекслериниң синтези.....	27
Сададдинов У., Данияров Б. ТТЗ-80.11 тракторының жәрдемши таяныш дөңгелеклерин көтерип түсириўши гидроберилисиниң өлшемлерин анықлаў..	29
Асанова У.С. Moodle системасы жәрдемінде өз бетинше жұмысларды шөлкемлестириў.....	31
Абдуллаев У., Абдуллаева Д. Разработка математических и экспертных моделей в определении параметров качества выпускаемых изделий.....	33
Турумбетов Б.К., Рейпназаров Е.Н. Wi-Fi тармақларында информация кәўипсизлиги мәселелери.....	34
Турениязова А.И. Информация кәўипсизлиги пәни бойынша электрон оқыўлықтың мазмуны.....	35
Турдышов Д.Х. Динамикалық системаларды оптимал координациялаў.....	37
Турдышов Д.Х. Локал тармақларда ислеўдиң абзаллығы.....	38
Туракулов А.А., Муллажанова Ф.Т. Машина деталлари фанини ўқитиш жараёнида акт ёрдамида виртуал макетлардан фойдаланиш имкониятлари.....	40
Жугинисова Ж. Талабалардың билимин баҳалаўда ностандарт тест тапсырмаларынан пайдаланыў.....	41
Shamuratova T., Berdimbetova A., Baltabaev J. Maktab o'quvchilarida piston va munchoqlar bilan bezash ko'nikmalarini shakllantirish.....	43
Shamuratova T., Avezov B., Amanbayev M. Zardo'zlik ishlarida naqsh kompozitsiyalarini tuzish qonun qoidalari va bosqichlari.....	44